

Toni Cucarella

Paranys

Introducció: Maria Josep Juan i Josep V. Martínez

ELS NOSTRES AUTORS

---

bromera

LA LLUNA VISTA DES DE LA TERRA A TRAVÉS DE LA TELE

Mon tio Rodolfo, que fa vint-i-tres anys que pinta carrosseries de cotxe a la Seat de Barcelona, va tocar a casa fa tres nits. Em va dir que hi havia possibilitats de clavar-me en un taller de reparacions on ell fa hores. Jo li vaig rosegar: «Està bé...», i li vaig tornar el telèfon a mon pare. El cas és que si algú, qui fóra, haguera provat de cabdellar-me d'anar a córrer la Seca, la Meca i la Vall d'Andorra, jo hauria deixat anar igualment: «Està bé...».

Per això és que anit el meu germà Joan em va acompanyar a l'estació de trens de Xàtiva, on més tard he agarrat l'expres que m'havia d'haver dut fins a Barcelona.

Joan es va casar fa sis mesos i d'ací a no res serà pare. Trobe que és una inconsciència portar fills a aquest món, amb el futur tan cabró que els espera si no són de casa empaperada de bitllets. Joan no fa més que dir-me que ell traurà el lleu per la boca si cal perquè el seu fill tinga una sort diferent de la nostra. Això vol ell. Però jo li retreque que per més que es desllome pencant de sol a sol, el seu fill acabarà igualment doblegant

l'esquena a canvi d'un jornal de misèria. Això si la sort li fa costat i no acaba, com tants altres, com ara jo, allargant la nòmina dels qui fan cua a les oficines d'ocupació... L'altre dia també li comentava això a la Sara, la meua cunyada, mentre l'ajudava a preparar el sopar. A vegades solc fer-ho, això de tirar una mà en les faenes de la casa. Ho faig més que res perquè no em xeringuen que m'estic tot el dia criant ouera, sense fer un brot. La Sara se'm va tufar: «El meu fill serà algú!», em va esguitar, feta un bou.

Mon pare sol lamentar-se que si ma mare no li haguera gelat el cap, ell hauria fet fortuna com a boxador. Quan ell era jove, guanyaven diners a manta, els boxadors. Triomfaven i gastaven. Ell remuga que ma mare no podia sofrir que li feren la cara a banderes. Agarrava uns disgustos de mort cada volta que ell havia de pujar al ring. Però en realitat ho va deixar córrer per unes altres raons, que ell no aclareix per orgull, però que ma mare sí que explica quan ell no hi és. La principal, la que ell oculta com una vergonya, és que li van cascar l'ull esquerre. Els metges el van advertir que si seguia en la boxa, més prompte o més tard es quedaria cego. Però va ser la notícia del naixement del meu germà Joan, i la boda amb presses i coreres, allò que el va convèncer si vols no vols de penjar els guants: amb els quatre combats esparsos que li donaven, no guanyava ni per a sargir-se'ls. I amb paraules de coratge i promeses d'incerta glòria no s'alimenta una família...

Li va doldre molt, desistir de la boxa. La seua il·lusió era guanyar diners a cabassos i tindre una caterva de fills, i donar-nos a tots estudis universitaris. Encara hi ha ocasions en què la llengua se li'n fuig i ho mastega: «Joan metge, i tu advocat...». En fi, ara es deixaria tallar un braç si li asseguraven per a nosaltres dos un contracte eventual de manobre... Després que li ho vaig haver dit, em va saber greu haver-li fet un comentari tan agre a la meua cunyada Sara: no ha de ser bo posar enrònies a les prenyades...

Joan i jo hem fet temps en un bar de vora l'estació. Hem begut un parell de cerveses i hem xarrat de coses sense trellat. El tren havia de caure per Xàtiva una mica abans o després de la mitjanit. Pujava des de Màlaga o de Sevilla. De no sé on d'Andalusia, vaja. Em posa de mal to viatjar amb tren. Sobretot si el viatge ha de ser llarg. I encara més si l'he de fer de nit. Sis o set hores enfonyat en un cauatxo pudent, tot enforfoguit, i la sagsamenta marejadora del tren... Així que, per a estovar el viatge, al bar he comprat una botella de conyac Terry, la més barata que tenien. Els mals viatges se suporten millor amb la sang tèrbola i el cervell alegre...

M'he ajocat en un compartiment que he trobat buit, tot senceret per a mi. Per l'hora que era, molta gent ja devia d'estar becant-la, encara que n'hi havia pel passadís, dessonillats, amb el nas xafat contra el vidre de les finestretes, descobrint llumenetes en la densa foscor. Així que córrec la cortina –no aguante que

em bacinegen—, pose la il·luminació fluixeta, buscant intimitat, i desvirgue l'ampolla de Terry. Em palpe la butxaca de la camisa per si encara conservava sencers els dos purets de maria que m'havia plegat l'Andreu per al viatge. La seua maria és de collita pròpia. Sol semblar alguns canyamons entre els canyars de vora riu. Fa per a ell i per a la colla, i si li'n sobra en passa. Tampoc no té faena, l'Andreu...

Dic jo que a molta gent li és igual escoltar per la tele que hi ha cinc milions de desocupats com si diu que cent milions de persones ja han anat a vore l'última pel·lícula de Spielberg; com a molt exclamarà: «Redell, quant de personal!» Però si ets tu qui ompli el sac dels desgraciats als quals els ha eixit el porc mesell de l'atur, ras i curt et cagues en la puta mare que ha partit algú i envies a prendre pel cul la puta tele... Ara bé: respons així, a la valenta, només al principi, quan encara et corre suc de sang per les venes. Si arrossegues mesos i anys papant atur, havent-te pegat fartades de camejar debades un fum d'empreses, havent xafigat l'empisat de l'oficina d'ocupació fins a traure-li llustre, la veritat és que llavors ja no et queda alè ni espenta per a res...

A l'estació de València ha muntat el tibat eixe que m'ha boixat. Tan bon punt s'ha acomodat, m'ha filat de gaidonet. Tenia un nas que li ressaltava bonyegut, en consonància amb el cabolo redonot i pelat com el cul d'una mona. No feia molt alt, o potser era la seua grossària que me l'ha fet vore més rabassut del

que és en realitat. M'ha xocat que anava massa mudat per haver hagut de caure en un vagó de segona classe d'exprés nocturn. Amb ell allà, m'ha fet cosa d'estar-me a la llarga en el seient i m'he posat assegut, vora la finestreta. Ma mare hauria destacat d'un peça com ell la seua cara de pastís de glòria, tan redona i botinflada, i el gros sacsó de la papada... Mon pare hauria remugat amb un deix d'agror per davall del bigot que se'n moren més de farts que de gana... El meu amic Andreu hauria opinat que és un exemple típic d'home panxacontent, d'eixa raça d'individus que si s'escarrassen per alguna és a no posar-se cap ni una pedra al fetge, i miren totdèu per damunt del muscle, com si foren els amos del món. Segurament de la corda dels qui diuen que és un deure anar a votar. Un home de llei i ordre, vaja. I dic jo que anar a votar és un fer la mà! En una ocasió vaig votar pels comunistes. No sé quins comunistes, cal dir-ho. N'hi havia tants... Vaig triar una papereta que tinguera la falç i el martell i aló... Tant me s'hi donava. Ja estava fart com un gos de promeses i romanços... Es mire per on es mire, tot això de la democràcia i les votades és un enganyabovos, perquè quan votes ja tot està decidit de bestreta. L'Andreu sol dir, amb raó, que estira més un pèl de borsa que una maroma de vots. Uns escanyapobres, això és el que són tots els polítics!

Havent passat Benicàssim o Benicarló, el panxut ja bufava. S'havia quedat com un tronc. Calçava una

bona morrada, el tio: uns morrots unflats, del color d'una tomaca madura. Rebufava amb la bocota badada i el llavi de baix fent-li tremolins...

Hi ha ocasions en què prove d'imaginar-me què hauria fet de la meua vida si haguera tingut una faena seguida... Encara viuria amb els meus pares? No, segur. Potser viuria a soles, en un pis llogat o meu. Potser m'hauria casat. Tindria un cotxe. Per vacances viatjaria... Almenys no aniria pel món amprant diners d'uns i altres com un captaire... Tampoc no m'espolsaria aquesta pinta que faig d'agonia perpètua i mostraria un aspecte de persona més normal, alegre i tot.

Glopet a glopet m'he polit l'ampolla de Terry i he empomat un pet com un senyoret! Podia haver rebentat allà mateix com una cigala: bloooof!, tot el compartiment esguitat de conyac i de carnassa feta xitxina... Massa per a la carabassa! En eixe estat de penjamenta estava quan m'han entrat ganes de fer-me un dels purets que m'havia plegat l'Andreu. No se m'havia acudit, ni per casualitat, que al panxut mudat li poguera pegar tort. Li he botat foc al canut, i al cap d'un moment tot el compartiment tufejava a maria que feia goig... La botifarra de greix va i es desperta. Ensuma l'aire com un gos que percaça el rastre d'un porc javalí, i em mira: «Haga usted el favor d'apagar ese sigarro de droga!», m'ha ordenat, aproximadament... Li he fet el cas del porc. A cagar a la via! Era ell qui tenia ganes de moure brega! Quin mal li feia jo si em fumava el meu

puret? M'ajudava a passar el mal tràngol del viatge! El panxut ha insistit que l'apagara. I jo menjant móres i passant d'ell com si passara un carro... En això, ha fofat del compartiment marmolant de ben mala veta. Al cap d'un moment ha tornat, però acompanyat d'un paio d'uniforme que duia una pipa enganxada a l'anca. El de seguretat m'ha obligat a eixir del compartiment de males maneres. M'ha ordenat que arrearà a caminar davant d'ell. Em tirava cap avant a espentes i calbots. L'aldarull va despertar alguns viatgers, que tafanejaven el tuacte des de l'interior dels compartiments, i els qui vetlaven pel passadís de seguida es van arrimar. I a tot açò, aquell amenaçant-me que anava a fer-me una cara nova, que em rebentaria els ous a puntellons, i que jo era un merdós indesitjable, un drogat, un malfaener, un delinqüent que havia d'estar podrint-me en la presó... En això que el tren comença a reduir la velocitat i al cap de poc de temps es para. S'hi veia alguna llum i semblava que allò era una estació, potser un baixador, pensava jo en eixe moment. Aleshores, el de seguretat m'assenyala la porta i m'ordena que adrece cap a fora. Bufat i tot, jo no tenia ganes de romanços amb algú que tenia mal repèl i una pipa de deveres, així que he obert la porta i he abandonat el vagó...

Uns segons després d'haver-me despatxat, el tren ha reempres la marxa. S'ha endut la meua maleta. Però veges tu què hauria pogut fer jo per a impedir-ho. Encara era fosc. Quan el brogit del tren s'ha esvaït,

m'he quedat un temps escoltant el renou dels grills, tot plantat i encamellat per a no perdre l'equilibri. No lligava gens clar, jo, amb tot el conyac que m'havia ficat al cos. L'orgue em demanava de dormir i m'he encaminat tentinejant fins aquest banc on m'estic ara...

Quan he obert els ulls, el sol em pegava en tota la cara. He fet una ullada a banda i banda de l'andana. No hi he vist ningú, fora de guipar de rasquinyada un camal groc, com d'una granota de les que usen els treballadors dels ferrocarrils, que s'esmunyia dins d'un barracot de llanda. He aclarit pels rètols que m'han reballat en un racó de món que es diu Garraf. Xe, Garraf...

Recorde ara una conversa que van tindre fa anys, devíem ser monyicots, l'Andreu i ma mare. L'Andreu —no em ve al cap a raó de què— li explicava tot enrosinat que els hòmens havien aconseguit d'arribar a la Lluna. Ma mare li deia que no s'ho creia, i l'advertia que si es deixava engalipar per tot el que explicaven per la tele, acabaria per afirmar els disbarats més grossos. L'Andreu va insistir a dir-li que el ser humà anava i venia de la Lluna quan li rotava, i molt prompte també anirien i tornarien a Mart, com qui va i ve de València, en un tres i no res. Ma mare va reblar que ella no estava disposada a creure res que no poguera vore cara a cara, que poguera tocar amb els dits... Jo sóc del parer de ma mare. És voler dir que abans d'ara, abans d'aquesta situació en què em trobe, jo no hauria

tingut prou de vore en un mapa el nom de Garraf per a admetre com a certa la seua existència. Vés a saber qui l'ha fet, el mapa, i amb quines intencions... És ara, quan ho tinc a l'abast de l'ull cru, quan ho xafe i puc palpar-ho amb les meues mans que em queda provada la seua existència...

I qui diu Garraf i diu la Lluna diu una garbera d'altres moltes coses... La tele és molt sofrida. Massa sofrida... Hi trauen el que els convé de traure per a convèncer-nos d'allò que els interessa, com si fóra l'única realitat possible, i ens ho emboteixen com un dogma de calbot. Però no voràs tu que vinguen a dir-te: «Ei, vine i xafaràs tu també la Lluna amb els teus peus...». No, no t'ho diuen. Tu t'has de conformar a vore-la per la tele. I si vols, t'ho creus. O no t'ho creus...

Em ve al pensament que ho tindrè agre, si mon tio Rodolfo no ha sentit mai a parlar d'un lloc que els mapes diuen que es diu Garraf...

1990-2012

EL SOMNI DE LA SEUA VIDA

–Xiquet, fes-li una gràcia al pare!
I el xiquet va i li trau un ull...

(D'un acudit valencià)

Què li farem si les coses han vingut com han vingut... La vida fa com fa i no com voldríem que fera. Tot sovint construïm somnis que la realitat, sincera i contundent, ens assola. Fets cruels, de vegades despietats, que nosaltres, engegats pel dolor del moment, jutgem de rabinada. Però després ens adonem que cal comprendre'ls i acceptar-los. És responsabilitat de cadascú si, per no prendre cura de quin terreny trepitja, s'esvara i cau. Hauríem d'anar pel món amb una mica més de compte. No ens galtejaria tant el destí com ens galteja. Per això, per consentir aquesta inconsciència, la culpa ens correspon sempre a nosaltres, de cap manera a un atzar arbitrari i maliciós, com tan sovint volem fer creure als altres, i també a nosaltres mateixos. De què em puc queixar, jo? Això anhelava i això m'han donat.

Els meus clients ara em dispensen un tracte de personatge important. Fins i tot han augmentat les

seues comandes. El meu cap de vendes m'ha insinuat que m'apujarà el percentatge de la meua comissió. Tot-hom s'encabota a considerar-me un home afortunat. Em fan colpets a l'esquena i somriuen amb insofrible sornegueria. L'altre dia, sense anar més lluny, estava a la Pobla Llarga i se'm va acostar un home a qui no coneixia de res per fer-me una comanda de cinc peces de pernil dolç extra d'Espunya. Però volia que cada peça duguera el meu autògraf i una breu dedicatòria... Vaig accedir a la seua sol·licitud i se'n va anar amb els cinc pernills pagat i satisfet. No m'hi vaig saber negar, tot i que el cor se'm rebel·lava...

Ella se'm va aparèixer la xafogosa nit del 19 d'agost enmig del guirigall i de la multitud abarrotada que havia vingut a gaudir de les atraccions i de l'ambient de festa major de la Fira de Xàtiva. Jo menjussava una ració de coco eixut mentre amb la mà lliure fustava entre un escampall de cintes de casset de saldo. Hi buscava música melòdica. Orquestres i així. És una música que fa companyia. Distrau si la faena t'obliga a estar-te moltes hores en carretera, com és ara el meu cas. Treballe per a una empresa distribuïdora de formatges i embotits. Cada dia recórrec les comarques d'aquesta banda del país, botiga a botiga, prenent nota de les comandes que em fan i, si escau, servint-les. És una tasca dura, sobretot per la quantitat d'hores que cal dedicar-hi cada

jornada. Però m'agrada perquè fugí del constrenyiment de les faenes estàtiques i monòtones, encara que he de confessar que mai de la vida no he tingut un altre ofici. Tenia dèssset anys quan vaig finalitzar el batxillerat i un cosí de ma mare em va oferir de treballar en aquesta empresa fins que trobara una ocupació millor. Al principi em destinaren a carregar les furgonetes de repartiment. Més endavant, quan em vaig haver tret el carnet de conduir, em cabdellaren perquè entrara a formar part de l'equip de representants. A realitzar aquest pas em va convèncer la mort recent de ma mare. Sóc orfe de pare des dels sis anys i fill únic. Havia viscut sempre amb ma mare i per a ma mare. El seu traspàs em va deixar esmaperdut, desprotegit. La faena de representant em va ser de gran ajuda per superar aquell tràngol: el canvi constant de lloc, el tracte amb els botiguers, la responsabilitat d'una tasca nova i el procés d'adaptació... Tot plegat va ser una experiència que em va proveir del coratge suficient per superar el buit d'aquella pèrdua.

Regirant entre aquella garbera de cintes, vaig trobar-ne una de versions d'èxits musicals dels anys seixanta: Duo Dinámico, Los Brincos, Los Sírex... Mentre llegia els títols de les cançons que incloïa, vaig notar que algú respirava ben a tocar de la meua nuca. Aquell aleneig, fresc contra l'entresuor del bescoll, em va incitar a girar-me... Vaig topar amb els seus ulls imponents, d'una verdor vívida i absorbent; els

cabells, llargs i castanys, li resplendien de manera que semblaven fils de metall brunyit...

—És bonica, la música dels seixanta —va dir formant un somriure de perfectes perles blanques, rivetejades per dos traços de carmí roig punyent.

Vaig dubtar uns segons, per l'atordiment de la seua desconcertadora aparició, abans de cedir-li la meua troballa. Ella me la va refusar al·legant que me l'havia trobada jo i que em costaria de trobar-ne un altra d'igual. Vaig obstinar-me fins que ella va acceptar la cinta. Em va preguntar si era foraster. Vaig negar-ho, tot presentant-me com un xativí de soca-rel, i això la va engrescar molt, sense que jo en compreguera el motiu. Aleshores em va demanar on podia prendre una bona orxata que no fóra en cap d'aquelles paradetes atrotinades de la fira. Li vaig suggerir ca Rosendo, l'orxateria del carrer Botigues.

Un moment més tard, maldàvem per obrir-nos pas a través de l'intricat i espès corrent humà que es desplaçava, feixugament, en dos ramals de direccions oposades. La gatzara estrident, un mestall eixordador de músiques i sorolls, ens va impedir d'establir una mínima conversació; només hauríem pogut fer-ho a força de crits: érem al cor de la Fira.

Als trenta-nou anys ja no m'esperava que la vida em concedira res que abans m'havia estat negant categò-

ricament. Un s'acostuma, s'avé com qui pateix una recialla inguarible, a fer de fadrí insípid i avorrit; a ensarronar la soledat a còpia d'hores i més hores de dedicació laboral. I en aplegar a casa, gairebé sempre de nit, sopar qualsevol plat precuinat i rematar el dia amb una estona de televisió, i la lectura, prèvia a la dormida, d'unes pàgines d'algun llibre amè, o el repàs profitós d'una de les tantes enciclopèdies que he anat adquirint... Observava embadalit com la carn dels seus llavis cenyia l'extrem fràgil de la palleta just en el moment d'absorbir l'orxata, amb succions breus i espaiades, silencioses, i m'imaginava que potser ella havia vingut a rescatar-me de l'ensopiment contumaç de tots els dies anteriors.

Tanmateix, la seua joventut m'espantava. La seua manera de correspondre la meua mirada, aquell espurneig verdós que endevinava capaç d'abassegar l'energia del món sencer, em saturava d'angoixes i de temors.

M'havia abstret tant amb aquestes cabòries que ella em va haver d'interpel·lar per quines raons em corrien pel cap que em bevien l'atenció. M'intimidava la seua forma d'expressar-se, debilitant els darrers mots de la frase, la qual concloïa en un mormol, tanmateix comprensible i inquietant. Li vaig dir que intentava de fer-me una idea de la immensitat de la Via Làctia, i li vaig explicar que contenia prop de dos-cents bilions d'estrelles, la majoria de les quals amb el seu propi sistema planetari. Ella va exclamar que això era una cosa

fantàstica i meravellosa. Va arribar a emocionar-se i tot d'una xifra tan *incommensurable*. Aquest comentari va donar peu perquè ella m'interrogara per les aficions amb què omplia el meu temps d'oci. Vaig descriure'm com un voraç tastaolletes, tot pura curiositat. Vaig referir-li el meu interès per l'astronomia, la zoologia, la geografia, la història, la poesia... Vaig esmentar-li totes les enciclopèdies, específiques dels temes que m'atrauen, que atapeixen les prestatgeries de la sala d'estar de ma casa. Jo xarrava i xarrava talment m'hagueren administrat una droga: adés de Ganimedes, de la Lluna, adés de la complexa orografia andina, de la fascinant entomologia... Ella escoltava i atenia. No opinava mai. El seu parer es limitava a un rampell comboiat unes voltes, i unes altres a capcinejar amb un deix de condescendència, i sempre mostrant el seu somris encisador. En cap moment, però, no va badar boca per a referir-se a si mateixa, als seus gustos, a la seua vida. Tot el que va manifestar-me d'ella és que li deien Àngela i que venia de València ciutat atreta per la fama secular de la Fira de Xàtiva. No gaire cosa. Pareixia que pretenguera d'embolcallar-se amb un tel de deliberat misteri. Aquesta aurèola enigmàtica em seduïa indefugiblement i me la feia més atractiva.

En haver-nos pres l'orxata, ens vam ficar entre les buides i silencioses parades de la plaça del Mercat. Pel carrer Noguera ens acostàrem a la porta lateral de la basílica de la Seu, la que enfronta amb el fosquívol carrer

Sanxis, la porta dels Escalons, tan barroca. Fent aquell passeig, li desgrunava la història de Xàtiva: els tèrbols orígens, la celebrada indústria del lli en època romana, l'esplendor musulmana, la conquesta de Jaume I, l'heroica defensa de la ciutat contra l'exèrcit borbònic durant la guerra de Successió... Vaig continuar amb l'explicació històrica asseguts en el balcó del Bellveret, amb el castell imponent a la nostra esquena, amb tota la ciutat bulliciosa i la silenciosa horta circumdant a l'abast dels nostres ulls... Ella va posar fi al meu relat convidant-me de sobte al tast de robí dolç de la seua boca...

Sense saber-nos avenir, ens van sorprendre les batallades de l'alt campanar de la Seu que anunciaven les quatre de la matinada. Encara sort que l'endemà era festiu.

Baixàrem a la fira. Havia decrescut l'ambient de gresca que hi havia quan ens havíem conegut. Encara férem una volta per les parades, moltes de les quals ja eren tancades. Els propietaris dormien a la vora, en una hamaca o sobre el terra, damunt un prim matalaf o una simple manteta: custodiaven els seus joguets, els seus torrons, la bijuteria, les cassoles de test, els ventalls... S'havia fet massa tard per a firar-li algun regal a l'Àngela: potser un nina, unes arracades de fantasia o una *mocadorà* de fruits secs com a penyora d'amor.

Érem enfront de la monumental font del Lleó quan ella em va demanar que l'acompanyara a l'estació de

trens. Després dels moments viscuts al Bellveret, no em cabia al pensament que l'Àngela s'haguera de separar del meu costat. Jo, i només jo, obsedit pel meu delit, havia pressuposat un cabal inestroncable de temps compartit. Li vaig suggerir que potser podríem tornar-nos a veure. No em va respondre.

Va entrar al vestíbul de l'estació i va verificar en el plafó informatiu l'horari dels trens. A continuació, va anar a traure el bitllet. M'havia pregat que mentrestant l'esperara a l'andana principal.

No vam badar boca fins que el tren es va fer visible tot acostant-se lentament cap a l'estació. Vaig reiterar-li el meu desig de tornar-la a veure. Ella va pujar al tren i des de dalt del vagó va dir que era excel·lent, l'orxata de ca Rosendo.

Vaig arribar al meu pis passada l'alba. La claror del dia novell m'havia espavilat prou, però volia assegurar-me que no seria un dessonillament momentani i em vaig preparar un cafè molt carregat. Pretenia de retenir el màxim de temps que fóra capaç els detalls fidels del seu rostre, el perfil de la seua figura, el timbre de la seua veu... Temia tant per no tornar a veure-la més que m'imposava d'allargassar la permanència de la seua imatge fins a esgotar-me la memòria.

L'escorrentia de les hores es remelsava tot lliscant lenta vora meu. Esdevenia un flux vescós i lànguid, de

tan extrema lassitud que a penes aconseguia de fluir. Cap al migdia, entabuixat per la calor ofegant, vaig cedir a un rendida becada. En el malson que vaig patir durant la dormida, m'obsedia en la basarda que em produïa l'esvaïment de la imatge d'Àngela. M'horroritzava que els seus trets desaparegueren de l'hemisferi cerebral on habita la memòria, i perdre així la propietat de l'enyorança, el dret lamentós a la malenconia.

Em vaig despertar xopat de suor. Eren les set de la vesprada. Em sentia abatut, però vaig voler pensar que era per no haver menjat res en tantes hores, des del pobre cafè del matí. Després de dutxar-me i mudar-me de roba, vaig anar al bar Capri i vaig endrapar uns sandvitxos.

Intentava de no obsedir-me tant amb l'Àngela. L'endemà havia de retornar a la tasca d'habitud, i no podia rendir en aquell estat d'abaltiment, completament cruixit per no haver descansat ni menjat adequadament. La vida havia de continuar. L'endemà, doncs, a pesar de la gresca de la Tancada de la Final, em tocava de mamprendre el deure del cotxe i la carretera. Els clients de la Vall d'Albaida m'esperaven amb el meu bloc de comandes. I a la nit, com havia vingut succeint inalterablement durant anys i panys, tot havent sopat qualsevol cosa del menú de precuinats, em distrauria amb una estona de televisió. Més tard, estirat al llit mentre esperava la son, repassaria la geografia i m'interessaria per les cruels actituds conjugals de la

mantis religiosa. Finalment, per a clausurar la jornada, rellegiria, si la son encara no m'havia abatut, uns versos del llibre de poemes.

Quan el dia declinava i els visitants conflüen al cor de la fira fins a abarroter-lo, vaig regressar a la parada de cintes de casset on havia conegut l'Àngela. M'hi vaig entretenir tant remenant-hi sense solta que l'amo em va haver de fer un toc d'atenció.

Aleshores vaig menar cap a l'orxateria Rosendo. M'hi beuria una orxata, vaig decidir, i evocaria els llavis d'Àngela cenyint la palleta.

Vaig ocupar una taula al racó més interior. I tot just m'acabava de seure i demanava una líquida, la vaig clissar en el llindar de la porta. El cor se'm va enardir. Em vaig posar dret de seguida, però no m'atrevia a anar al seuencontre. Llavors ella va entrar a l'orxateria, se'm va acostar i em va fregar la galta amb els seus llavis... Em preguntava quin devia ser el déu generós que m'havia pres sota la seua preferència.

Ens besàrem com uns desalenats entre els passadissos discrets de les parades de la plaça del Mercat. Amb el retorn de l'Àngela, el món se'm reobria de bat a bat com un immens finestral renovat d'il·lusions.

Després d'amoixar-nos com dos promesos inflamats d'amor, ens allargàrem fins a la zona de les atraccions de la fira. Muntàrem als cavallets i ens hi

comportàrem com una parella de monyicots. De vegades, m'assaltava una certa angúnia que algun dels meus clients em descobrira fent aquelles bajanades d'adolescent entabanat per l'amor. Però l'entusiasme era més poderós que la vergonya. I després dels cavallets, pujàrem als cotxets de xoc, i encara a la roda... El balanci que nosaltres ocupàvem es va detenir al capdamunt, al zenit de la rodassa. Hi va romandre un quant temps. Des de la posició preeminent guaitava la bullícia humana de dessora nostre, anant-hi amunt i avall com un bigarrat formiguer; i el mestall indestruïble del brogit firer, movent una creixent estridència... L'Àngela em va prendre el cap entre les seues mans calentes i em va fer un bes abrasidor. Em vaig atrevir a fregar a males penes la fina pell del seu genoll, però la sènia va engegar de bell nou. Ella em va somriure mentre separava la seua boca de la meua.

Abandonàrem la roda i prenguérem a l'assalt un barracot de tir amb metralladora. Calia descarregar els balins de l'arma en un cartonet amb un cercle roig enmig. Si crivellàvem totalment el redolí de color ens corresponia de premi una ampolla de sidra fresca. Al setè intent vaig assolir de fer-li el forat sencer al cartonet.

Ens vam beure la sidra asseguts en un banc del jardí del Bes. El nom de l'indret i la foscor íntima que l'embolcallava en hores de nit ens va encoratjar a unir-nos en un altre moment de passió.

A l'Auditori Municipal actuava una orquestrina. Cinc músics abillats de llampants vestimentes daurades i pantalons acampanats interpretaven una barrija-barreja de temes de moda, de pasdobles, de rock-and-rolls, de mambos... tot enfilat sense ordre, arreu manera. Fora de la jovenalla més adolescent, que tant li feia ballar una cosa com una altra, en el recinte de ball s'alternaven diferents edats segons les cançons que interpretaven. Esperonat per l'Àngela, vaig gosar ballar amb ella un rock-and-roll. Ella es movia amb un ritme i una agilitat que semblaven d'una professional. Per sort, després va venir un tema melòdic, més d'acord amb els meus gustos musicals: el vell *Only You* de The Platters. Ballàrem enganxats l'un a l'altre. Em sufocava notar el seu pit oprimint-se contra el meu, els seus batecs compassats, glatint amb incomprendible calma...

En aquell moment, em va proposar d'escapar d'aquell guirigall firer per vagarejar junts i sense pressa pels indrets tranquils de la ciutat vella.

Arrimats l'un a l'altre, caminàrem fins a la plaça de Sant Pere. Ascendírem per l'estret carrer dels Riberes, cap al carrer Bruns. Vam seguir pel de Sant Vicent per donar cap a la porta lateral de la Seu, aquella dels Escalons, tan barroca. Allí mateix vam gaudir d'un altre instant d'abrandament...

El rebombori dels actes de la Tancada de la Fira, tot i que esqueixat, ens molestava: no volíem escoltar cap

altre renou que els de les nostres veus, ni sentir a prop cap altra presència humana que la dels nostres cossos. Buscàvem la complicitat dels carrers més solius, més foscos i més callats. Prosseguírem deambulant, ara cap a la plaça de la Seu, que ens va semblar excessivament il·luminada. Ens encaminàrem pel rost carrer de l'Ardiaca, i en la malmesa porta dovellada del palau, sota els escuts de la nissaga papal dels Borja, ens aturàrem de sobte, i apressats ens besàrem amb fruïció...

El carrer de l'Ardiaca fa un pendent pronunciadíssim que extenua les cames. El pujàrem a poc a poc, lents entre moixaines, fins que finalment assolírem la placeta del Collar de la Coloma. L'esforç de la pujada, barrejat amb la palpitació enardida per les carantoines, va fer que hi arribara panteixant. L'Àngela semblava prou més avesada a aquests esports de pujada. Es va situar en el centre de la placeta, i mentre rodava la vista per les cases pacífiques de l'entorn, rodava ella com una elegant baldufa marina. Llavors es va aturar i em va demanar:

–Vine i besa'm!

La vaig obeir ulls a cegues. Vaig encerclar-la amb els meus braços per la cintura i ella va passar-me els seus pel coll, i tots dos alhora ens vam estrènyer, compassats, pausats...

–T'estime, Àngela... –vaig bleixar en el trajecte que unia les nostres boques.

I tot de sobte, un esclafit de llum potentíssima i enlluernadora es va precipitar sobre nosaltres. Càmeres

de televisió, màquines de fotografar i una primera línia d'hòmens i dones empunyant micròfons i màquines gravadores, sorgits del no-res, se'ns abalançaren fins a acorrallar-nos en un rogle sense escapatòria. Un home-nàs se'ns va acostar i em va fer encaixar de mans amb ell, enèrgic. En aquell moment jo no comprenia res d'allò que intentava explicar-me mentre m'acaramullava d'enhonorabones i felicitacions, tot cofoi. L'Àngela havia desaparegut del meu costat.

Vaig tornar-la a veure-la més tard. Ens feren besar-nos per a una nova tongada de fotos. Tanmateix, ara es comportava amb mi distant i amb fredor, com si no ens coneguérem de res, com si no haguérem compartit paraules d'amor encara càlides en la nostra boca... Després de l'allau de flaixades, la vaig clissar pujant en un cotxe blau que ja l'esperava amb la porta oberta, i que tot seguit es va esmunyir carrer avall...

Dos mesos arrere, cabdellat per una d'aqueixes becades a què empenyen l'avorriment i el defici, em va passar pel cap de participar en el concurs EL SOMNI DE LA SEUA VIDA. Un concurs que organitza cada any la firma de menjars precuinats Yamashita Alimentation. Per prendre-hi part cal enviar, a un apartat de correus de Barcelona, vint-i-cinc codis de barres de qualsevol dels seus productes. També vaig haver de reomplir un extens qüestionari que em van proporcionar al super-

mercat on solc comprar-los. Mitjançant aquest qüestionari l'empresa assegura que pot arribar a destriar quin és el somni més delerat que cova cada concursant. Jo estava convençut que en el meu havia quedat prou manifestat que desitjava fer un viatge al voltant del món: conèixer noves geografies, altres persones i altres cultures. Però lamentablement sembla que només hi vaig deixar constància de la meua soledat de fadrí ensopit i pansit... Soledat d'obligat consumidor de plats precuinats.

Atès que he resultat ser guanyador del concurs, la firma Yamashita Alimentation té dret a comercialitzar la meua història amb l'Àngela, a fer l'ús que crega convenient de la meua imatge de badoc enamorat. Les fotos amb l'Àngela i jo besant-nos enmig de la placeta del Collar de la Coloma apareixen en multitud de revistes i de periòdics. La meua veu sospirant aquell sentit «T'estime, Àngela...» s'ha convertit en una de les falques més emeses als blocs publicitaris de la ràdio. Igualment que moltes de les escenes *romàntiques* que protagonitzàrem pels vells carrers de Xàtiva, sobretot les més apassionades al balcó del Bellveret, al Jardí del Bes, entre les parades del mercat, que es passen per televisió en hores de màxima audiència. Sempre, és clar, precedint el missatge més prosaic que exalça els mèrits i les comoditats dels plats precuinats.

No puc fer res per a impedir-los-ho. Juntament amb aquell qüestionari que vaig reomplir, vaig firmar

un escrit de consentiment segons el qual, en cas de ser guanyador del concurs, permetia als organitzadors de fer utilització pública del premi. Encara que jo havia imaginat fotografies d'homenet satisfet en la coberta d'un vaixell. O saludant tot elevant-me en un voluminós aerostàtic llampant, flotant cap als cims d'unes muntanyes embrosquilades per uns núvols de forma cotonada. O xipollejant feliç en l'aigua càlida d'una platja caribenya...

Què hi farem si les coses han vingut com han vingut...? Ben a contracor m'he convertit en un home popular i encomiat. Fet i fet, em volien fer una gràcia, però m'han fet un desgraciat...

1990-2012